

Conceptnotitie

speerpunten nieuw subsidiebeleid

Gemeente Oude IJsselstreek

Inleiding

Op dinsdag 3 maart 2015 is op initiatief van de gemeenteraad en het college van burgemeesters en wethouders de eerste bijeenkomst van de 'Dentank Subsidiebeleid' georganiseerd. Reden voor deze aanpak is enerzijds dat de gemeente anders wil werken: via gesprek met samenlevingspartners tot besluiten komen. Daarnaast wil de gemeente subsidiebeleid ontwikkelen dat past bij de verandering om als gemeente ondersteunend te zijn aan wat de samenleving zelf doet.

Een zeer gemêleerd gezelschap heeft zich gebogen over diverse vragen over ontwikkelingen, behoefte aan ondersteuning en de rollen en verantwoordelijkheden daarin van gemeente, verenigingen en inwoners. Tijdens de constructieve en inspirerende avond werden in de drie groepen vele verschillende inzichten gedeeld. Toch waren er ook een aantal opvallende gemene delers. Deze gemene delers zijn hieronder omgezet in concept speerpunten voor het nieuwe subsidiebeleid van de gemeente Oude IJsselstreek.

In totaliteit zijn er in deze concept speerpuntennotitie 12 speerpunten geformuleerd die de basis kunnen vormen voor het ontwerpen van een nieuwe subsidieregeling. Elk speerpunt is kort toegelicht. Daarbij is intensief en veelal één-op-één gebruik gemaakt van de aantekeningen uit de drie denktankgroepen.

De concept speerpunten worden op 25 maart 2015 ter toetsing voorgelegd in de tweede bijeenkomst van de Denktank Subsidiebeleid. In de drie gespreksgroepen worden de volgende vragen besproken:

- Herkent u deze speerpunten als uitkomst van de eerste bijeenkomst?
- Heeft u aanvullingen of aanscherpingen;
- Welke concrete uitwerking kunt u bedenken als antwoord op de gespreksvragen in de notitie?

Speerpunten

- 1. De rol van het verenigingsleven en maatschappelijke organisaties in het sociaal domein verandert.**
 - Verenigingen en maatschappelijke organisaties beseffen dat hun rol verandert. Naast de kernactiviteiten van de vereniging komt ook de maatschappelijke rol en functie van verenigingen steeds nadrukkelijker in beeld.
 - Verenigingen denken steeds gericht na over hun betekenis voor de samenleving.
 - De gemeente is er om zorg te dragen voor de juiste randvoorwaarden (zoals huisvesting). Inwoners en verenigingen zijn er zelf voor activiteiten en ontmoeting.
- 2. Voor wat hoort wat. Het is normaal om iets terug te doen voor de subsidie.**
 - Bij verenigingen is het besef aanwezig dat de tijd van de hand ophouden voorbij is. Subsidie is geen vanzelfsprekendheid meer en zeker geen recht.
 - Van organisaties die subsidie ontvangen mag een tegenprestatie / wederdienst verwacht worden.
 - Verenigingen hebben de keuze om wel of niet invulling te geven aan de wederdienst. Verenigingen die daar geen invulling in geven moeten er rekening mee houden dat zij geen of minder subsidie ontvangen.
 - Verenigingen maken eerst, in samenhang met anderen, hun betekenis en meerwaarde duidelijk. Vervolgens vragen zij, waar nodig, gerichte ondersteuning.

Gespreksvraag:

De stelling dat het normaal is om iets terug te doen voor het ontvangen van subsidie wordt breed gedragen. Aan welke wederdiensten denkt u dan?

- 3. Verenigingen ontvangen een gerichte basissubsidie (bijvoorbeeld voor hun jeugdleden).**
 - De gemeente ontwikkelt een progressief subsidiesysteem: Dat betekent het handhaven van, én minder investeren in, een basissubsidie en meer subsidiëren in het realiseren van maatschappelijke effecten en het ondersteunen van waardevolle activiteiten voor kwetsbare groepen.
 - Gericht subsidiëren vanuit de gemeente heeft als voordeel dat er sprake is van een continuïteit die andere partners niet kunnen leveren.
 - Subsidie is niet bedoeld voor de prestatieve ambitie van een vereniging. Als een sportclub in de hoogste divisie wil spelen, moet zij dat zelf weten. Subsidie van de gemeente is hier niet het middel voor.

Gespreksvraag:

Uit welke elementen/grondslagen kan de basissubsidie bestaan?

- 4. Voor verenigingen die aantoonbaar bijdragen aan de maatschappelijke effecten van de gemeente en die activiteiten organiseren voor (kwetsbare) groepen met een specifieke ondersteuningsbehoefte doet de gemeente meer.**
 - De rol van het verenigingsleven in het sociaal domein verandert. De meeste verenigingen en maatschappelijke organisaties zijn zich daarvan bewust en willen een bijdrage leveren.
 - Verenigingen die naast hun reguliere aanbod extra activiteiten organiseren met grote maatschappelijke (meer)waarde worden daarvoor beloond in de vorm van (zo veel mogelijk tijdelijke) cofinanciering om het te kunnen organiseren.
 - De gemeente maakt richting verenigingen helder en duidelijk wat zij wil bereiken. Daarmee worden verenigingen in staat gesteld om daaraan bij te dragen.
 - Soms zijn zaken niet levensvatbaar en ondersteuningswaardig. Durf ook dat te benoemen.
 - Als verenigingen meer gaan samenwerken dan kunnen ze elkaar ook ondersteunen in het werken met diverse doelgroepen met een specifieke ondersteuningsvraag. Vanuit deze invalshoek kan eventueel subsidie worden aangevraagd.
 - Of de gemeente subsidie verstrekt, is afhankelijk van het doel van de organisatie en of dit doel past in de doelen die de gemeente zichzelf heeft gesteld.
 - Iedereen kan deelnemen aan het verenigingsleven.

Gespreksvraag:

Kunt u voorbeelden geven van activiteiten voor kwetsbare groepen waarvoor de gemeente subsidie zou moeten verstrekken?

5. De subsidieregeling creëert een stevige basis voor (deelname van) de jeugd.

- Ieder kind toegang heeft tot een vereniging. Dat is de basis.
- Kinderen en jongeren verdienen en krijgen extra aandacht binnen de subsidieregeling.
- Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Dat geldt juist in een omgeving waar het aantal kinderen afneemt.
- Jong geleerd is oud gedaan. Al bij de jeugd moet de basis gelegd worden om te verenigen en gezamenlijk verantwoordelijkheid te dragen voor de samenleving. Het ondersteunen van jeugddeelname en het betrekken van jeugd bij het verenigingsleven is van cruciaal belang. Het ligt voor de hand dat de gemeente daar haar basissubsidie op inricht.

6. Ondersteuning van de gemeente is veel meer (en vaak anders) dan subsidieverstrekking.

- De gemeente pleegt inzet door verbindingen tussen verenigingen en samenleving (bedrijfsleven) te faciliteren.
- De gemeente kiest vooral de rol van communicator c.q. verbindingsofficier tussen verenigingen (en haar netwerkpartners). Vanuit die rol faciliteert de gemeente het verenigingsleven.
- Zet als gemeente lerende netwerken op voor verenigingen en andere netwerkpartners.
- Samenwerking tussen verenigingen is noodzakelijk. Veel verenigingen zijn echter (nog) vooral intern gericht en moeten alle zeilen bijzetten om alles intern voor elkaar te krijgen. Dat levert een spanningsveld op. De gemeente kan hierin ondersteunen door te faciliteren dat verenigingskader opgeleid wordt en door netwerkverbanden te stimuleren/faciliteren.
- De gemeente is of faciliteert een kenniscentrum dat vragen van verenigingen kan beantwoorden.
- Het verminderen van bureaucratie is ook een vorm van ondersteuning.
- Het niet-gebruik van regelingen, mogelijkheden en voorzieningen tegengaan door goede communicatie, voorlichting en samenwerking met netwerkpartners is belangrijk.
- De rol van de gemeente is een mix van de inzet van menskracht, middelen en kennis.
- Het is belangrijk dat de gemeente ondersteunt in randvoorwaarden. Inwoners en verenigingen zijn er zelf voor activiteiten en ontmoeting.
- De gemeente stimuleert en prikkelt verenigingen om actief bij te dragen aan de maatschappelijke effecten die zij nastreeft.

7. Samen kom je verder.

- Ontmoeting en leren van elkaar wordt voor verenigingen steeds belangrijker om invulling te kunnen geven aan de opgaven die er liggen.
- Het ondersteunen/subsidiëren van samenwerkingsverbanden levert soms meer op dan het ondersteunen van individuele organisaties. Dat levert natuurlijke samenwerkingsverbanden op.
- Er liggen enorm veel mogelijkheden voor verenigingen (en professionals) om samen te werken. Dat levert vaak nog meer op dan van tevoren bedacht.
- Kennis en kwaliteit delen en uitwisselen als verenigingen en maatschappelijke organisaties is een voorwaarde voor het verkrijgen van subsidie. (Open staan voor elkaar, ook buiten je eigen werkgebied of tak van sport. Samenwerken en arrangementen/ menukaart maken.)
- Bundel en benut de kracht van de coalitie en het netwerk.
- Alleen ga je sneller, samen kom je verder.
- Subsidieer allianties. Vereniging en maatschappelijke organisatie die mee willen eten uit de ruif sluiten zich aan bij een alliantie of samenwerkingsverband, in welke vorm dan ook.
- Verenigingen kunnen elkaar ook versterken. Daar is de gemeente niet voor nodig.

Gespreksvragen:

Hoe kan (intensievere) samenwerking tussen verenigingen (en hun netwerkpartners) gestimuleerd worden? Heeft u voorbeelden van goede samenwerking tussen verenigingen (en hun netwerkpartners)?

8. Professionele ondersteuning, die nauw aansluit op initiatieven uit het verenigingsleven, is nodig.

- Voor verenigingen is het nog onduidelijk waar en bij wie ze terecht kunnen als ze iets willen.
- Verenigingen die (kwetsbare) doelgroepen met een specifieke ondersteuningsbehoefte een plek wille geven binnen hun verenigingen worden daarin waar nodig (tijdelijk) ondersteund door professionals.
- Professionals en deskundigen sluiten aan op initiatieven vanuit de samenleving en de verenigingen.

Gespreksvraag:

Wat verwacht u als vereniging van professionele ondersteuners en deskundigen?

9. De eigen kracht en eigen mogelijkheden van (groepen) inwoners staan centraal. Als dat onvoldoende is, ondersteunt de gemeente.

- De eigen bijdrage die mensen betalen moet reëel zijn en mag/kan soms best hoger zijn.
- De verenigingen en inwoners hebben zelf een taak in het open houden van diverse voorzieningen in een dorp/kern.
- De vraag werd opgeroepen wat er zou gebeuren als alle subsidies op verenigingen zou worden stopgezet. Eigenlijk kwam daarop een verrassend antwoord: waarschijnlijk niet veel. Een vraag om nog eens verder te onderzoeken.
- Uitgangspunt van contributie is dat deze 100% dekkend is voor de reguliere activiteiten die de vereniging organiseert. Dat betekent dat verenigingen voor hun reguliere activiteiten hun eigen broek op kunnen houden. Subsidie kan dan waar nodig worden aangewend voor extra activiteiten die van maatschappelijk belang zijn.

10. Er is ruimte om nieuwe initiatieven met maatschappelijke meerwaarde (tijdelijk) te ondersteunen.

- De eigen kracht van de samenleving staat centraal, ook bij het opzetten van nieuwe initiatieven die bijdragen aan de maatschappelijke effecten die de gemeente wil realiseren. Toch kan het zijn dat nieuwe initiatieven die van maatschappelijk belang zijn een zetje in de rug nodig hebben. Hierin ondersteunt de gemeente, zoveel mogelijk op tijdelijke basis.

Gespreksvraag:

Waar moet tijdelijke ondersteuning aan voldoen?

11. Maatwerk is nodig.

- Er is een gemeenschappelijke basis c.q. een gezamenlijk belang (vitale inwoners en sterke sociale verbanden), maar er is ook verschil tussen soorten verenigingen, kernen, cultuur, etc.
- Verenigingen verwachten maatwerk. Elke vereniging en elke kern heeft haar eigenheid en daarmee heeft elke vereniging of kern ook andere ondersteuning nodig.
- De gemeente biedt maatwerk en differentiatie, afhankelijk van de situatie. Het gezamenlijke belang staat daarbij wel centraal.

12. Verenigingen worden in staat gesteld om in te spelen op veranderingen in de wijze waarop de gemeente ondersteunt.

- Er moet een zorgvuldige overgangsregeling gehanteerd worden om geleidelijk van de huidige naar de nieuwe situatie te groeien.
- Er is sprake van een geleidelijke koersverandering.

Gespreksvragen:

Wat heeft u nodig om geleidelijk van de huidige naar de nieuwe situatie te groeien?

Hoe ziet een goede overgangsregeling eruit?

De leidende principes in het Sociaal Domein

Naast de speerpunten die voortkomen uit de 'Denktank Subsidies Verenigingen en Voorzieningen' staan de leidende principes die de gemeente hanteert binnen het sociaal domein centraal.

Die leidende principes luiden als volgt:

- Voorkomen is beter dan genezen.
- Verantwoordelijkheid voor het eigen leven.
- Voor wat hoort wat.
- De vraag staat centraal, niet het aanbod.
- Zo licht als mogelijk en zo zwaar als noodzakelijk.
- Een leven lang leren.
- Korte lijnen en daadkracht.
- Afstemmen.
- Resultaat telt.
- De vorm van hulp en ondersteuning is aanpasbaar.
- Een zachte landing en continuïteit van zorg.
- Lokaal waar kan, regionaal wanneer dat nodig is.

